

Futbol Hakemleri ?? Performans? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Futbol Hakemleri ?? Performans? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21997>

Özet

Futbol Hakemleri ?? Performans? Ölçe?i, Serdar Koca taraf?ndan 2017 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm? bir ölçektir. Bu ölçe?in temel amac?, futbol hakemlerinin mesleki görevlerini yerine getirirken sergiledikleri performans? sistematik olarak ölçmek ve de?erlendirmektir. Ölçek, hakemlerin i? performans? düzeylerini belirleyerek, bu performans?n stres faktörleri ve i? tatmini gibi psikolojik de?i?kenlerle olan ili?kisini incelemek üzere tasarlanm??t?r. Bu ba?lamda, ölçek spesifik olarak spor psikolojisi ve organizasyonel davran?? alanlar?na katk?da bulunmaktad?r.

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amac?yla aç?klay?c? faktör analizi (AFA) ve güvenilirlik testleri uygulanm??t?r. Elde edilen yüksek iç tutarlı?k (Cronbach Alpha: 0,875) ve uygun faktör yap?s?, ölçe?in futbol hakemlerinin performans?n? ölçmede yüksek derecede güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Futbol hakemleri, i? performans?, spor psikolojisi, ölçek geli?tirme, psikometri, Cronbach Alpha, faktör analizi.

Yazarlar

Serdar Koca

Amaç

Futbol Hakemleri ?? Performans? Ölçe?i'nin temel amac?, futbol alan?nda görev yapan hakemlerin mesleki i? performans? düzeylerini tespit etmek ve bu performans? nicel verilerle ölçülebilir hale getirmektir. Ölçek, özellikle hakemlerin stres, motivasyon ve i? tatmini gibi faktörlerden nas?l etkilendi?ini inceleyen ara?t?rmac?lar için birincil veri toplama arac? olarak hizmet vermek üzere geli?tirilm?tir.

Ölçek, hakemlerin saha içi karar verme yetenekleri, fiziksel uygunluklar? ve genel mesleki görevlerini yerine getirme ba?ar?lar? gibi kritik performans bile?enlerini de?erlendirmeye olanak tan?r. Böylece, hakem e?itim programlar?n?n etkinli?ini ölçmek ve performans dü?üklü?üne neden olan faktörleri belirlemek mümkün olmaktadır.

Yap?

Ölçek, futbol hakemlerinin kendi i? performans? alg?lar?n? ölçen tek boyutlu bir yapıy? hedeflemektedir. Bu yapı, hakemin görevlerini ne kadar etkin, do?ru ve tutarlı? bir ?ekilde yerine

getirdi?ine dair subjektif de?erlendirmesine dayan?r. Ölçe?in geli?tirildi?i yüksek lisans tezinde, bu performans yap?s?n?n stres ve i? tatmini gibi di?er de?i?kenlerle ili?kisi kurulmu?tur.

Ölçe?in maddeleri, hakemlik mesle?inin gerektirdi?i temel yeterlilikleri ve görevleri kapsayacak ?ekilde tasarlanm??t?r. Yap?lan psikometrik analizler, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? tek bir temel yap?y? temsil etti?ini desteklemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlik çal??malar?, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Analiz sonucunda, faktör yükleri 0,40'tan yüksek olan maddeler ölçekte tutulmu?tur. Bu, maddelerin ölçülen yap?y? yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

Faktör analizine uygunlu?un incelenmesi amac?yla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett's Sphericity testi uygulanm??t?r. KMO de?eri 0,863 olarak bulunmu?tur; bu de?er, örneklem büyüklü?ünün ve verilerin faktör analizi için "mükemmel" düzeyde uygun oldu?unu i?aret etmektedir. Bartlett's Sphericity testi sonucu ise istatistiksel olarak anlamlıd?r ($\chi^2=444,593$; $df=21$; $p=0,000$), bu da de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin birim matris olmad???n? ve faktörle?tirme için uygun oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Futbol Hakemleri ?? Performans? Ölçe?i'nin iç tutarlılık güvenirlik düzeyi, Cronbach Alpha katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Elde edilen Cronbach Alpha de?eri 0,875'tir. Bu de?er, psikometrik standartlara göre ölçe?in iç tutarlılı??n?n çok iyi düzeyde oldu?unu ve dolay?s?yla "yüksek derecede güvenilir" oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, madde-toplam korelasyonlar? incelenmi? ve hiçbir maddenin toplam skor ile negatif bir ili?ki sergilemedi?i tespit edilmi?tir. Bu durum, tüm maddelerin ölçe?in ölçtü?ü genel yap?y? olumlu yönde destekledi?ini ve ölçe?in yap?sal sa?lamlı??n? peki?tirdi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Analiz öncesinde veri setinin uygunlu?u KMO ve Bartlett's Sphericity testleriyle kontrol edilmi?tir. KMO de?erinin 0,863 gibi yüksek bir de?erde ç?kmas?, verilerin faktör analizi için ideal oldu?unu göstermektedir.

Bartlett's Sphericity testi sonucunun ($p=0,000$) anlamlı ç?kmas?, faktör ç?karma i?leminin istatistiksel olarak gerekçelendirildi?ini kan?tlamaktadır. Analiz sonucunda, faktör yükü 0,40'n üzerinde olan maddeler ölçek yap?s?nda korunmu?tur. Bu bulgular, ölçe?in tek bir temel

performans boyutunu ölçtü?ünü ve yap?sal geçerlik aç?s?ndan güçlü oldu?unu ortaya koymaktadır.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi (Derecelendirme bilgisi kaynakta yer almamaktadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Futbol Hakemleri

Age Group: Belirtilmemiştir (Genellikle aktif futbol hakemlerini kapsar).

Population Details: Ölçek, Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi'nde yap?lan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmiştir. Çalışma grubu aktif futbol hakemlerinden oluşmaktadır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Futbol, hakem, performans ölçümü, spor psikolojisi, psikometrik özellikler, yüksek lisans tezi, güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lanmamıştır.

Affiliation Email addresses: serdarkoc@mu.edu.tr

Correspondence Address: Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi, Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Mu?la, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

?zinler: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmiştir. Kullanım için sorumlu yazar Serdar Koca ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ücret bilgisi sa?lanmamıştır.

Test Y?li?: 2017

Bu ölçe?in dayana?? olan yüksek lisans tezine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim

sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: futbol-hakemleri-is-performansi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Koca, S. (2017). *Futbol hakemlerini strese iten faktörler, i? tatmini ve i? performans? ili?kisinin incelenmesi* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi, Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Mu?la.

Futbol Hakemleri ?? Performans? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Ölçek maddeleri orijinal kaynaktan sa?lanmam??t?r. Yaln?zca ölçek geli?tirme sürecine dair psikometrik veriler mevcuttur.)

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak metinde yer almamaktadır. Maddelere tezin tam metninden veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek ula??labilir.